

dog ogsaa kunne gives paa Island. Naar man dernæst ønsker Den en industriel og commercial Udvikling, saa kan der ligesaa lidt der savnes en saadan Nealunderviisning, forbunden med den lærde Underviisning som den, der jo nu er indført ved de fleste større Skoler i Danmark. Tager man alt dette i Betragtning, og erindrer man, at Islands aarlige Indtægter i de sidste 5 Aar ikke have udgjort Mere end nogle og fyrgetyve Tusinde Rd., samt erindrer man fremdeles, at alle de Capitaler, som efter Lovudkastet skulle gaae over til Althingets og Islands egen Raadighed, ikke engang tilsammen udgjøre 100,000 Rd. og altsaa ikke vilde give Mere end 4 à 5,000 Rd. i aarlig Rente, saa troer jeg, at man vil komme til det Resultat, at ikke engang et saadant Soldpaalkæg som det, den høitagede Finansminister i 1865 foreslog for Islands Bedkommende, vilde kunne skaffe Den de fornødne Midler til selv at styre sine egne Sager. Islands Udgifter i de sidste Aar have været nogle og firfjendstyve Tusinde Rd. aarlig, og, naar dertil lægges de islandske Pensioner, som udgjøre mellem 10 og 12,000 Rd., naae vi altsaa op til henved 100,000 Rd. Jeg er derfor overbevist om, at, dersom der skal gjøres noget Alvorligt for Landets Udvikling, saa vil Island ikke kunne nøies med et ringere Udgiftsbudget end henved 150,000 Rd. Men Islands egne Indtægter udgjøre, som sagt, nu kun nogle og fyrgetyve Tusinde Rd., foruden nogle faa Tusinde Rd. i Mønter. Jeg troer, at man, naar man kjenner det Mindste til Landets Forhold fra de forskjellige Rejsebeskrivelser, som danske og andre Nationers Rejsende have udgivet, maa indrømme, at det vil være ganske urimeligt at forlange, at Island nu selv skal kunne yde et hyderligere Tilskud til dets Udgifter af omtrent 100,000 Rd. Man maa huske paa, at Islænderne i flere Henseender ere et Par hundrede Aar bagved den europæiske Civilisation, at de f. Ex. endnu kun hve i Huse, der i Grunden ere Jordhytter, som indvendig ere beklædte med Brædder. Allerede dette lille Træf er nok til at vise, hvormeget det vil være nødvendigt at gjøre, forinden Islænderne nogenlunde kunne komme med i den almindelige

Udvikling. Egeledes fortjener det Træf at fremhæves, at, skjøndt det nu er 14 til 15 Aar siden, at Islænderne fik Frihandel, saa har dog saagodtsom ingen islandsk Handlende siden den Tid etableret sig. Er ikke Handelen paa Island for Storstedelen vedbleven at være i Hænderne paa de samme kjøbenhavnske Kjøbmænd, som tidligere førte den? Gaaer Island ikke endnu den Dag idag stadig glip af alt det Udbytte, som Mellemhandelen paa Den giver danske Kjøbmænd? Hvori er det begrundet? Det ligger, siger man, i en Mangel paa Foretagelsesaaud. Ja, ganske vist er der en saadan Mangel tilstede — det troer jeg gjerne — hvad man slet ikke kan undre sig over med Hensyn til et Land, der i Aarhundreder har staaet under et Handelsmonopol. Men det anførte Træf er dog ogsaa begrundet i, at der ikke er Capitaler tilstede paa Island, hvormed en selvstændig Handelsvirksomhed kunde stiftes, og hvorfor Skibe kunde bygges, der kunne føre Islands Producter til de sydlige Lande, som fornemmelig forbruger dem, og hvorved Islænderne altsaa selv kunde komme til at høste det Udbytte, som nu Mellemhandlerne faae. Jeg troer saaledes ikke, at det vil være muligt for Island i en lang Række af Aar at bære sine egne Udgifter, og jeg vilde derfor meget beklage, hvis man vilde følge Udvalget; thi skjøndt jeg gjerne skal indrømme, at det Sindelag, som vistnok besjæler alle Medlemmer her og har besjælet det ærede Udvalg, er broderligt og ædelmodigt, saa troer jeg, at der dog virkelig kræves noget Mere end det, som Udvalget har villet byde Islænderne, naar denne Broderlighed og Ædelmodighed skal kunne vente at finde Anerkjendelse.

Et andet Punkt, som jeg vil fremhæve, er det, at denne Sag dog virkelig trænger til snart at føres igjennem. Der er nu gaaet 20 Aar hen, siden Regjeringen først tilbød Islænderne Andeel i de Frihedens Goder, som vare blevne Kongeriget tildeel. Den ærede Dordfører sagde, at det var Islændernes egen Skyld, naar der ikke i de tyve Aar var skeet Noget. Jeg siger ikke, at Islænderne ere uden Skyld dert, men jeg siger, at ganske vist har ogsaa den danske Regjering Skyld. Man begif for det Første den Feil i 1851 — denne